

HRVAŠKA ISTRA - njen severozahodni in zahodni del z dolino reke Mirne

1. dan: NOVO MESTO- LJUBLJANA - SV. PETAR U ŠUMI- BALE - PEROJ - ROVINJ

V dopoldanskem delu si bomo najprej ogledali **samostanski kompleks Sv. Petar u Šumi**, tisočletno kulturno in religiozno središče v osrednji Istri. Prvotno je tu že v 12. stoletju stal benediktinski samostan, ki ga je leta 1459 avstrijski cesar Friderik III podaril pavlincem. Samostan je bil po letu 1993 obnovljen. Samostanska cerkev je primer baročne in rokokojske umetnosti. Izjemno zanimiv je dvoetažni križni hodnik.

Sledi ogled mesta **Bale** z značilno srednjeveško jedrno zasnovo, ki jo sestavljajo gosta nepravilna razporeditev hiš znotraj zunanjšega venca stavb, ki so bile v funkciji obrambnega zidu. Bale so izjemno dobro ohranjeno srednjeveško istrsko mesto s palačami, hišami in trgi ter več cerkvami. So sedež istoimenske občine, ki je znana po metuljih. Na območju Bal je registriranih preko 390 vrst metuljev. Sicer pa so Bale znane po pridelavi olja, vina in sira. V mestu si bomo ogledali: kaštel Soardo-Bembo iz 15. stoletja, ki je največja zgradba v mestu in ima pred kratkim obnovljeno gotsko-renesančno fasado, potem je tu *mestna hiša z ložo* iz 14. stoletja, župnijska cerkev Blažene Djevice Marije ter cerkev sv. Duha iz 15. stoletja s freskami Alberta iz Kostanze. Posebna znamenitost, ki je vredna ogleda, je tudi športna dvorana iz leta 2008, delo zagrebškega projektivnega biroja 3LHD. Izvedba je dobila leta 2009 prvo nagrado na prvi Svetovni razstavi arhitekture v Barceloni. Če bo čas dopuščal, si bomo ogledali še multivizijski center Ullike, kjer sta predstavljeni kultura in narava Bal in njene okolice ter eno od stancij, to so stare kmetije, neke vrste pristave plemstva, ki so danes ponekod preurejene za potrebe stacionarnega turizma. Zanimivi sta predvsem Stancija Meneghetti in Stancija Bembo.

Posebej si bomo ogledali (na kratko) še del **ambientalno fortifikacijski kompleksa Paravia-Barbariga** in **arheološko območje San Polo - Colone**. Območji se nahajata ob morju in obsegata izjemne ostanke rimskih vil, cest, stiskalnic za oljčno olje, posamezne srednjeveške ostankov ter ostankov fortifikacijske arhitekture 19. in 20. stoletja. Med njimi so najbolj znane utrdbe Montforno, San Benedetto, Caluzzi.

Pred prihodom v Rovinj si bomo ogledali še **cerkev sv. Foške v Peroju** in **kažune** v njeni bližini. Cerkev je zgodnjeromanska triladijska bazilika s tremi vzdanimi apsidami. V njeni notranjščini so ohranjene freske iz prve polovice 12. stoletja. V njeni bližini se nahaja skupina kažunov - ovalna kamnita pastirska zatočišča. V bližnjem Vodnjanu, kjer vsako leto organizirajo delavnice Moj kažun - la mia

casita na temo gradnje v suhem zidu s ciljem obnavljanja starih kašunov, je ohranjenih kar preko 2000 tovrstnih objektov.

Popoldanski in večerni čas bo namenjen ogledu **Rovinja** - ogled mesta in Ekomuzeja batana. V Rovinju bo najprej na voljo odmor za kosilo, kavico na trgu ali ogled razstave grafik Božanska komedija Salvadorja Dalija (vstopnina 40 HRK). Sledi voden ogled mesta ter Ekomuzeja batana. Po ogledu muzeja sledi večerna vožnja z batanami (značilnimi rovinjskimi lesenimi čolni) okrog Rovinja in večerja v Spaciu (rovinjski konobi).

Spanje z jutranjim zajtrkom bo organizirano v enem od rovinjskih hotelov. Prihod v hotel bo v poznih večernih urah.

2. dan: NOVIGRAD - GROŽNJAN - OPRTALJ - MOMJAN - LJUBLJANA - NOVO MESTO

Po zajtrku (8.00 - 8.30) odhod iz Rovinja proti **Novigradu**, kjer se bomo seznanili z revitalizacijo tega obmorskega mesta. Njegova revitalizacija poteka v okviru projekta REVITAS. V kolikor bo čas dopuščal se bomo zapeljali še do ruta Tiola severno od Novigrada, kjer je lepo ohranjena in prezentirana rimska vila.

Iz Novigrada bomo pot nadaljevali proti notranjosti Istre po dolini reke Mirne. Najprej se nam bo v bližini Novigrada odprl pogled na izliv reke Mirne (naravni rezervat za ptice). Pri cerkvi sv. Dioniza nad izlivom pa bomo lahko občudovali lep razgled nad celotno Mirnsko dolino. Pot bomo nadaljevali v **Grožnjan**, kjer si bomo ogledali ostanke mestnega obzidja z mestnimi vrati, renesančno ložo iz 16. stoletja, beneško palačo Spinotti iz 18. stoletja, potem župnijsko cerkev sv. Vida, Modesta in Crescentija iz 16. stol. in cerkev sv. Kozme in Damjana s freskami. Mestece je zanimivo zaradi vzporednice s Šmartnim v Goriških Brdih tako po sami urbanistični zasnovi kot tudi po poskusih revitalizacije. Od petdesetih let 20. stoletja dalje so v mestecu dobili svoj prostor tudi umetniki. Danes je v Grožnjanu preko 30 umetniških ateljejev in galerij. V grožnjanu bo organizirano tudi kosilo.

Oprtalj bo drugo zanimivo mesto, ki si ga bomo ogledali nad dolino reke Mirne. Nahaja se na izjemno razglednem griču. Tudi v njem poteka revitalizacija z obujanjem umetniških dejavnosti. Zanimiva župnijska cerkev sv. Jurija iz 1517 z zvonikom, ki je prvotno služil kot obrambni stolp, potem je tu še zanimiva triladijska cerkev Snežne Matere božje iz 1492.

Ekскурzijo bomo zaključili v vinski kleti v **Momjanu** z degustacijo istrskih vin (Vinska klet Kabola ali Kozlović). Ob 18.00 uri je predviden odhod proti domu. Prihod v Ljubljano bo okoli 21.00 ure.